

L VOLUNTARIAT LINGÜÍSTIC A LA UPF, UNA EINA DE SUPORT AL SERVEI DE LA MOBILITAT ESTUDIANTIL

A començament del curs 2001-2002 es va posar en marxa a la Universitat Pompeu Fabra el programa de Voluntariat Lingüístic, que naixia amb el doble objectiu d'esdevenir un punt de referència en l'acolliment lingüístic i cultural dels estudiants d'intercanvi, d'una banda, i de contribuir a l'aprenentatge de llengües i a la internacionalització dels estudiants catalans, d'altra banda.

Aquesta iniciativa, que des d'aleshores es coordina i s'impulsa des del Gabinet Lingüístic de la Universitat, sorgia del mandat del reglament de «Regulació i foment de l'ús del català a la Universitat Pompeu Fabra», aprovat per la Junta de Govern en data 8 de març del 2000, que en el seu article 22, relatiu als estudiants de fora de l'àmbit lingüístic català, estableix el següent:

La Universitat Pompeu Fabra promourà la creació del programa de Voluntariat Lingüístic, amb participació dels diferents col·lectius que conformen la comunitat universitària, perquè actuï com a xarxa de suport lingüístic i d'integració a la cultura catalana per als estudiants procedents de fora de l'àmbit lingüístic català.

D'altra banda, en data 17 de maig del mateix any 2000, mitjançant un acord de la Junta de Govern de la UPF es desenvolupava l'article abans esmentat, i es definia que el programa de Voluntariat Lingüístic desenvoluparia les seves activitats al voltant de dos grans eixos d'activitat: el programa d'activitats lúdiques i culturals i el programa de dinamització i d'intercanvi lingüístic.

A partir, doncs, d'aquesta normativa interna, i després d'un any d'activitats preparatòries, el programa de Voluntariat Lingüístic de la Universitat Pompeu Fabra començava a funcionar coincidint amb l'inici del curs 2001-2002, amb el suport i l'empenta inicial d'un grapat d'estudiants de la UPF.

Durant els seus quatre cursos d'existència –comptant el present curs 2004-2005– el

Voluntariat Lingüístic ha anat creixent de manera considerable tant en nombre de participants com en nombre d'activitats, i ha consolidat el seu espai com a programa d'acolliment dels estudiants d'intercanvi que fan una estada acadèmica a la UPF i, alhora, com a instrument al servei de la internacionalització dels estudiants catalans que participen en el programa i que, en la seva majoria, han estat o seran al seu torn estudiants d'intercanvi en alguna universitat estrangera.

El programa de Voluntariat Lingüístic disposa del seu propi espai dins la pàgina web del Gabinet Lingüístic (www.upf.edu/grec/gl > Voluntariat Lingüístic), i també d'una adreça electrònica (voluntariat.linguistic@upf.edu) que permet una relació fluida amb els dos col·lectius als quals destina les seves activitats, els estudiants estrangers i els estudiants catalans que formen part del programa. Totes les activitats, que es van difonent oportunament a través del correu electrònic, són gratuïtes i obertes als dos col·lectius esmentats, i per prendre-hi part només cal confirmar l'assistència responenent al missatge corresponent. Tant la pàgina web del Voluntariat com els diversos missatges que es van enviant es redacten en català, castellà i anglès. D'altra banda, el programa de Voluntariat Lingüístic de la Universitat Pompeu Fabra s'impulsa i es coordina, com hem dit, des del Gabinet Lingüístic, però en estreta col·laboració amb l'Oficina de Relacions Internacionals de la mateixa universitat i gràcies, també, al suport financer que rep del Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació de la Generalitat de Catalunya.

En el marc del programa d'activitats lúdiques i culturals, el Voluntariat Lingüístic de la UPF organitza com a mínim una activitat quinzenal, amb l'objectiu de donar a conèixer tant el territori com les principals

manifestacions culturals, lúdiques, gastronòmiques o artístiques del país. Així, en el marc d'aquest programa s'organitzen activitats com ara festes, sortides al cinema o cursos d'introducció al tast de vins, i també visites guiades per llocs emblemàtics de la ciutat o de l'entorn immediat de Barcelona (el Quadrat d'Or, el barri Gòtic, el Raval, la Ribera, la serralada de Collserola...) i de la resta de Catalunya (Vic, Girona, Figueres, Sitges, Tarragona, Torredembarra, Altafulla, Terrassa, Montserrat, la Vall de Núria, una visita a unes caves del Penedès, una sortida a la neu...). Com ja s'ha dit, aquestes sortides tenen caràcter gratuït, i acostumen a fer-se en dissabte de la mà d'un guia professional expert del lloc que es visita, a més de comptar amb la col·laboració especial d'algun voluntari lingüístic, que fa d'enllaç entre el grup i el guia o guies de l'activitat. Com a norma general, es busquen llocs que, a més de tenir interès des del punt de vista turístic o cultural, es trobin a una distància raonable de Barcelona, que permeti anar i tornar el mateix dia, i que siguin accessibles en transport públic, tot i que en alguna ocasió també s'ha organitzat alguna sortida en autocar.

En el marc del programa de dinamització i d'intercanvi lingüístic, el Voluntariat Lingüístic de la UPF organitza, a l'inici de cada trimestre, un breu curs d'introducció a la llengua i a la societat catalanes, per tal que els estudiants d'intercanvi puguin familiaritzar-s'hi abans que comencin les activitats acadèmiques o just a l'inici d'aquestes. Paral·lelament, també s'impulsa i es dinamitza l'anomenada borsa d'intercanvi de conversa, que permet als estudiants forans aprendre català –o castellà– o perfeccionar-ne els seus coneixements, mentre que als estudiants catalans els permet aprendre o millorar els seus coneixements de més d'una dotzena de llengües estrangeres. Per poder formalitzar les parelles lingüístiques, es demana tant als estudiants d'intercanvi com als estudiants que formen part del Voluntariat Lingüístic quina és la llengua o les llengües que volen intercanviar, i aleshores, en una sessió presencial que es duu a terme a l'inici de cada trimestre, es procedeix a assignar a cadascú la seva parella. A diferència del que succeeix en altres universitats, però, a la UPF no es concedeixen crèdits per aquesta activitat, que es basa únicament, per tant, en la voluntat de les part implicades d'ensenyar la seva llengua a canvi d'aprendre la llengua de l'altre.

En definitiva, doncs, el programa de Voluntariat Lingüístic de la UPF és una eina que treballa des de l'òptica d'acostar la realitat catalana als estudiants estrangers que ens visiten, i que aprofita alhora per convertir-se en un instrument que faciliti la internacionalització dels estudiants catalans. Els resultats

obtinguts i les xifres de participació assolides –amb una mitjana de més de trenta participants en cada activitat i un total aproximat de més de sis-centes parelles lingüístiques formades en els dos darrers cursos– ens animen a continuar treballant per conciliar allò global i allò local; per contribuir a fer possible, en definitiva, que la nostra universitat adquireixi un caràcter cada cop més internacional sense perdre ni la seva essència ni les seves senyes d'identitat.

ALBERT SERVITJE

Coordinador del programa
de Voluntariat Lingüístic
de la UPF

